

Kako kratkovidna je postala na stare dni „Domovina“, spozna lahko vsak iz njenih besed, katere sicer niso v njej nove, a kot strašilo proti klerikalizmu ji pridejo vedno prav. Piše namreč: Ljudje bodo pa kmalu spregledali in vas spoznali in posledica tega spoznanja bode ne samo za Vas slaba. „Domovina“, nič se ne boj za duhovnike! Tudi duhovniki želijo, da bi ljudje spregledali, ker takrat bodo liberalci na tleh, kakor so pokazale letošnje volitve po celi Avstriji, posebno pa na Češkem in na Dunaju. In „Domovina“ vendar ne bo trdila, da Dunajčani in Čehi se niso spregledali.

Za to pa, „Domovina“, le ohrani svetopisemske in angleške citate za kaj drugega, ne pa da jih rabiš za tako plitve članke, zakaj misleč človek je najhujši sovražnik kar jih more imeti Prince Teme in — liberalizem! To trdita angleški modrijan Carlyle in nek slovenski Neodvisnež.

Cenjenim volilcem v okrajih Brežice—Sevnica—Laško!

Za Vaše zaupanje, izkazano mi pri glavni in še bolj pri ožji volitvi, se Vam najtopleje zahvaljujem; zagotavljam Vas vsepovsod svoje najizdatnejše pomoči in Vas kličem k nadaljnjemu skupnemu delu v prosep naše stranke.

Brežice, dne 27. maja 1907.

Dr. Ivan Benkovič.

Politični ogled.

— Izid državnozbornih volitev po posameznih deželah. Uradno se poroča o izidu državnozbornih volitev po posameznih deželah: **Kranjsko:** Slovenska ljudska stranka 10, slov. liberalci 1, nemški agrarci 1 mandat. **Štajersko:** Nemško katoliško središče 9, socialni demokrati 6, nemška ljudska stranka 3, krščanski socialci 3, vsenemec 1, nemški radikalec 1, katoliško narodnih Slovencev 5, liberalna Slovenca 2. **Koroško:** Slovenec 1, nemška ljudska stranka 6, social-demokratska stranka 2, kršč. socialci 1 mandat. **Primorsko:** Slovenci in Hrvatje 7, italijanski krščanski socialci 2, italijanski konservativci 1, italijanski liberalci 3, socialni demokrati 4. **Nižje Avstrijsko:** Krščanski socialci 44, socialni demokrati 16, nemški svobodomisli 3, nemška ljudska stranka 1. **Zgornje Avstrijsko:** Kat. središče 17, nemška ljudska stranka 2, socialni demokrati 3. **Tirolsko:** Nemški krščanski socialci 13, katoliški Italijani 6, italijanski liberalci 2, nemška ljudska stranka 2, socialni demokrati 2. **Moravsko:** Katoliško narodni Čehi 10, Staročehi 3, češki agrarci 4, Mladočehi 7, češki divjak 1, nemških naprednjakov 10, nemška ljudska stranka 4, svobodni vsenemec 1, krščanski socialist 1, socialnih demokratov 8. **Češko:** Čeških socialnih demokratov 17, nemških socialnih demokratov 16, Mladočehov 15, Staročeha 2, čeških agrarcev 23, čeških krščanskih socialcev 7, radikalnih Čehov 10, Sternberg, nemških naprednjakov 6, pristaki nemške ljud. stranke 3, vsenemec 3, svobodnih vsenemec 11, nemških agrarcev 14, nemški krščanski socialci 1 in nemški svobodomisli socialist 1. **Dalmacija:** Izvoljenih je 8 Hrvatov in 2 Srba. **Galicijski:** 4 galicijskih volitvah je dozdaj znanih 85 izidov. Izvoljenih je 43, ožjih volitev bo 22, novih pa 20. Izvoljenih je 16 konservativcev, 3 demokrati, 4 narodni demokrati, 2 napredna demokrata, 2 socialisti, 12 pristavev poljske ljudske stranke, 4 pristaki poljskega središča, 1 Starorusin, 4 pristaki ukrajinske stranke, 3 radikalni Rusini, 1 zionist, 1 divjak. **Bukovina:** Rusinov 5, Rumuncev 5, svobodomisli Nemci 3, socialni demokrat 1.

— **Nova in stara zbornica.** Stranke v stari in novi zbornici se porazdele sledeče: Slovenci pristaki krščanskih strank: stara zbornica 11, nova zbornica 21. Slovenski liberalci: stara zbornica 4, nova zbornica 4. Hrvati: stara zbornica 10, nova zbornica 12. Srbi: stara zbornica 2, nova zbornica 2. Mladočehi: stara zbornica 47, nova zbornica 22. Staročehi: stara zbornica 3, nova zbornica 6. Češki realisti: stara zbornica —, nova zbornica 2. Češki agrarci: stara zbornica 5, nova zbornica 33. Češka katoliška narodna stranka: stara zbornica 2, nova zbornica 19. Češki radikaleci: stara zbornica 8, nova zbornica 10. Hrvati: stara zbornica 7, nova zbornica 9. Srbi: stara zbornica 2, nova zbornica 2. Poljaki: Iz Galicije še ni znan izid. Mladorusini: stara zbornica —, nova zbornica 5. Krščanski socialci: stara zbornica 26, nova zbornica 67. Nemško katoliško središče: stara zbornica 30, nova zbornica 31. Nemška napredna stranka: stara zbornica 30, nova zbornica 24. Nemška ljudska stranka: stara zbornica 46, nova zbornica 25. Nemški agrarci: stara zbornica 4, nova zbornica 21. Svobodni vsenemci: stara zbornica 7, nova zbornica 14. Schönerejvi pristaki: stara zbornica 15, nova zbornica 4. Nemški radikaleci: stara zbornica —, nova zbornica 1. Rumunci: stara zbornica 4, nova zbornica 5. Katoliški Italijani: stara zbornica 6, nova zbornica 10. Liberalni Italijani: stara zbornica 12, nova zbornica 4. Socialni demokrati: stara zbornica 11, nova zbornica 83. Divjaki: stara zbornica —, nova zbornica 4.

— **Delovanje novega državnega zbora.** Ministrski predsednik Beck se prične že te dni posvetovati z voditelji strank, jim naznani vladne načrte in pa kaj naj reši drž. zbor v kratkem poletnem zasedanju. Starostni predsednik bo dr. Funke ali pa poslanec dr. Nietzsche. O prestolnem govoru poročajo, da hoče vlada vpoštevati vse nujno potrebne socialno-politiške in gospodarske potrebščine prebivalstva. Prestolni govor bo pozival zbornico, naj dovoli državne potrebščine. V parlamentarnih krogih se govori, da je izjavila vlada: Brez državnih potrebščin nobenih ljudskih potrebščin.

— **Rusko.** V Petrogradu so prišli na sled veliki zaroti, ki je bila naperjena zoper carja, velikega kneza Nikolaja in ministrskega predsednika Stolypina. Najprej so najeli zarotniki nekega kozaka od telesne straže, da umori carja, in v slučaju, da se mu ne posreči, bi imeli drugi kozaki od telesne straže vdreti v carski dvor in poskusiti atentat z bombami na carja. Razen tega so poskušali zarotniki, da z bombami razstrelje carjev posebni vlak. Posameznosti, ki jih je odkrilo redarstvo, dokazujejo, da se je šlo za zelo nevarno zaroto. — Duma je dovolila 7 in pol milijona za podporo lakoto trpečim prebivalcem. Revolucijonarji so glasovali proti tej podpori. Iz tega je razvidno, da delajo ti ljudje na to, med ljudstvom vzbuditi še večjo nezadovoljnost, ki bi naj privedla ljudstvo do pulta.

Razne novice.

* **Srčno zahvalo izreka uredništvo „Slov. Gospodarja“** vsem našim vrlim somišljenikom, ki so ob volitvah tako naglo in točno naznanjali izid volitev. S podpiranjem svojega glasila vsakdo stori najboljše uslugo svoji stranki in naši stvari, za katero se skupaj borimo!

* **Zahvala.** Ker mi ni mogoče osebno odgovoriti na vse nebrojne čestitke, došle mi o priliki sijajne zmage pri ožji volitvi dne 23. t. m., izrekam t. m. potem vsem somišljenikom najto plejšo zahvalo za njih čestitke. — Brežice, dne 27. maja 1907. Dr. Ivan Benkovič.

* **Zlatomastnik Valentin Selič,** umirovljeni župnik kostričniški, je dne 24. t. m. v Kostričnici umrl. Rojen je bil leta 1824. v St. Vidu pri Planini, v mašnika posvečen dne 27. julija 1851. je kaplanoval v St. Ožbaldu na Koroškem, v Grebnu, v St. Petru pod Sv. gorami, v Lučah, na Ljubnem, na Sladkigori in v Galiciji, provizor je bil v Marenbergu in Podgorju, župnik pa v Breznu in v Kostričnici. Pogreb je bil v nedeljo po večernicah. R. i. p.

* **Imenovanje.** Sodni tajnik pri celjskem sodišču g. Otokar Cernstein je imenovan za okrajnega sodnika v Kočevju.

* **Poslanec Resel v Mariboru.** Pod tem naslovom pripoveduje celjska „Domovina“ z vidnim notranjim zadoščenjem slovesen sprejem socialdemokratskega poslanca Resela v Mariboru ter navaja kot zgodovinsko važen dogodek, da so ga tudi „napredni“ Slovenci pozdravili in ga spremljali na njegovem potu po mestu. Dobro, da je padel Wastian, toda narodnega ponosa ne dokazuje, da se Slovenci (proti volji socialdemokratov) prepokorno in ponižno vsiljujejo med častilce Reselnove, ki pa jih niti po strani ne pogleda; saj velja Resel kot najbolj nem-

ski socialdemokrat na Štajerskem in je vsled tega tudi med nemškim meščanstvom njegovo stališče zelo olahkočeno. Ali se mora Slovenec vedno po pasje ponižno tujcem prilizovati?

* **Dr. Korošec in toča.** Celjska „Domovina“ od 27. maja v svoji veliki zmedenosti in še večji zlobnosti trdi, da se dr. Korošec ne briga za škodo, ki jo je naredila toča v rogaškem okraju, in kar „Domovini“ menda ni znano, tudi v šmarnskem okraju. Resnica pa je, da se je dr. Korošec takoj obrnil do več županov in zaupnikov, da dajo škodo uradno ceniti, priskrbel pa si je že tudi vse podatke, ki so potrebni za izposlovanje državne podpore. Pri podpori ni nič od tega odvisno, ali je poslanec videl škodo ali ne, ampak samo, kako se je uradna cenitev izvršila in kako se je poslanec na Dunaju zaval za poskodovane kraje. Kar se skrbnega delovanja dr. Korošca za volilce tiče, je lahko zlobna „Domovina“ s svojim Markhlom popolnoma mirna! „Slovenski Gospodar“ je že dne 23. maja v imenu dr. Korošca pozival prizadete občine, da naznanijo vsaj približno škodo, dne 27. maja pa pride „Domovina“ s svojim obrekovanjem...

* **V laži naprej!** Liberalni listi tudi po volilni borbi ne morejo nehati lagati. O dr. Povaleju trdijo, da svojega sina pošilja v nemški gimnazijski razred. Seveda je to le celo navađna laž. Dr. Povalejev sin obiskuje slovenske paralele. Liberalizem govori o napredku in prosveti, a mi vidimo tam le laž in obrekovanje, kjer se je udomačil!

* **Kje je svoboda mišljenja?** Na shodih in v listih se naši liberalni kolovodje hvalijo, da hočejo streti na Štajerskem stoletne verige suženjstva in dati slovenskemu narodu svobodo mišljenja in prepričanja. In res! V Zvezni tiskarni sta bila dva uslužbenca katoliško-narodnega mišljenja, in tako dolgo se je od svobodnjakov hujskalo proti njima, da sta morala zapustiti službo in sta brez kruha. V Žalcu sta občinski tajnik in redar drugega mišljenja, nego svobodoljubni poslanec Roblek; služba se jima je odpovedala. In takih svobodoljubnih dogodkov je še več. Pod krinko svobode se pripravlja najhujše tiranstvo našemu rodu. Proč z liberalnimi verigami!

* **Več poštenosti** bi vendar pričakovali od celjsko-dohatarske strani nego je kažejo v svojih glasilih. Opozarjajo na veliko število štajerčijanskih glasov v mariborskih okrajih in na majhno število v celjsko-vrskem okraju. Ne glede na to, da je v omenjenem okraju kakor v Ježovnikovem nemškutariji volila z majimi izjemami prijateljsko liberalno stranko in ne glede na to, da ležita mariborska okraja ob narodni meji oziroma pod velikim gospodarskim vplivom Maribora, si lahko tudi Narodna stranka na velikem številu štajerčijanskih glasov čestita, kajti vrlo je pomagala nemškutariji: njeni voditelji in njeni kandidati so hodili po okraju okoli ter obetali ljudem nemščino v šolah! Če pa Narodna stranka tako izdajalsko vzgaja narod, potem vendar ni Kmečka zveza kriva velike nemškutarije!

* **Pogajanja z Nemci** bi rada usilila „Domovina“ Slovenski kmečki zvezi. Toda njene roke so čiste in tudi dr. Vrstovšek v Soštanju se ni niti po naročilu niti brez naročila pogajal z Govedičem ali Hans Woschnaggom o kaki zvezi z Nemci in nemškutariji. Pač pa je neovrženo, da je vsa nemškutarija šla kakor en mož v boj za Ježovnika in da je Narodna stranka po okraju Nemcem obetala: Če Robič pade, mora odložiti deželnozborni mandat, kateri potem preide v nemške roke! Narodne izdajalce iščite v Narodni stranki!

* **Ne boš, Jaka!** „Narodni List“ bi sedaj rad v svoji veliki politični poštenosti in dostojnosti nadvzel svojim čitateljem, da je naš list imenoval savinjske kmete „roparsko bando.“ Ne boš, Jaka! Mi bolj ljubimo in spoštujemo savinjske kmete, nego vsi celjski in žalski liberalčki, in zato smo ravno one celjske in žalske fantaline, ki so na Jožefovo pljuvali na savinjske kmete, jih zasramovali in zmerjali kot smrkoline, podrepnike, riti, zarukance, ki so nadalje hodili kot rokovnjači in ne kot pošteni agitatorji po Savinjski dolini, ki so župniku starčku v Žalcu pobili okna, te ljudi smo imenovali roparsko bando, fakinažo itd. In pri tem ostanemo!

* **Tržne vesti.** Danes nosijo tržišča znak negotovosti. Razna nasprotujoča si poročila o položaju setvi tirajo kurze gor in dol, tako da se položaj ne more natančno označiti. Iz poročila avstrijskega poljedelskega ministrstva posnamemo sledeče: Pšenica je prav dobro prezimila in lahko računamo na srednjo letino. Precej škode so naredili krti in miši. Rž je pa precej trpela in je bilo treba mnogo polja preorati in posejati z letno ržo. Letina se še ne da ceniti. Oves se lepo razvija. Ječmen precej dobro kaže, akoravno je setev v nekaterih krajih redka. Turšica je že v zemlji. Vinska trta je pa povsod trpela, izvzemši južne kraje. Poročilo ogrskega ministrstva se glasi neugodno, vendar se priznava, da so setve povprečno dobre, le nekateri kraji bodo imeli slabo letino. Rastline so v razvoju jako zaostale in se bodo žetev pozno pričela. Tudi na Ogrskem stoji rž slabše kot pšenica. Ječmen kaže slabo, oves srednje, koruza pa se bo dobro razvila vsled vročine. Pekoče solnce je oviralo razvoj rasti, ali zadnji dež je bil zaželjena okrepitev žejnim poljem. Amerikanska poročila pričakujejo jako dobro letino. Le Rumunska bo imela baje letos slabo letino. Zasebna poročila se seveda razlikujejo od uradnih, ter se glase neugodno. Ali ako upoštevamo dobre letine zadnjih let, moramo reči, da smo navajeni dobrih letin in da se danes gotovo pretirava v slabih poročilih. Kakor je pretečen teden sklenil s padajočimi cenami, tako je ta teden zopet prišel z višjimi cenami. Ali niso se dale držati in videli smo spre-

Mesijado, je-li res misli, da bi bila kvadratura kroga nemogoča. Vroče je prihajalo gospodu Drvenu pri teh vprašanjih, na tihem je že zdihoval, da je tako neveden, včasih rekel: da, včasih: ne, včasih pa prav skrivnostno zganil z rameni. A ljubeznjiva gospica ni mirovala.

„Gospod Drven, tako ste učeni, veliko učenejši kakor drugi možje in tudi ljubeznjivejši. Cicero je znal tudi tako dražestno — lepo govoriti. Ali bi ne napravili na navzoče gospe in gospice napitnice?“

Zasvetilo se je v Drvenovi glavi. Da, to stori. Vedel je, da zna dobro govoriti, tudi nepriljubljen. In tako lepa prilika se mu ponuja dokazati svoji tako ljubki kakor učeni sosed, da res ni popolnoma prazen. Vstane. Skrivnostna tišina vlada v sobi. V tem usodnem trenutku odpre nekdo na drugi strani mize steklenico s šampanjcem. Počilo je, nekaj završalo, in zamašek je gospoda Drvena tako nesrečno zadela, da je odletela daleč po sobani lasulja, katera je bila omajana v svojem temelju že prejšnji dan in katero je tako skrbno čeval ves čas, kakor bi bil slutil nesrečo. Gospod Mihael Drven je pokazal, da je plešast! On ahlil je na svoj stol, obupanost mu je bila brati z obraza, gostje okoli mize pa so skrivali svoj smeh za belimi prti in vinskimi kupicami.

V tej zadregi nekdo reveža na lahko prime za rame. Nesrečnež se ozre, bila je Barbika Ramutova. Držala je nezvesto lasuljo v roki in govorila s tako lepim glasom, da je odmeval v cvetličarjevih ušesih kakor godba:

„Zakaj ste vendar tako kazili svoj obraz s to grdo stvarjo? Sedaj mi šele ugajate. Kako krasno visoko čelo vendar imate! Göthe je imel v svoji starosti tudi —“

V hipu je bil gospod Drven po koncu. Tako nekaj težkega se mu je odvalilo od srca! Vtaknil je lasuljo v žep in vesel skliknil:

„Odslej bodem nosil le tako lase, kakor mi jih je ustvaril Bog. To pa storim zato, ker je vam, gospica, tako všeč!“

Odslej ni bilo veselejših svatov, kakor sta bila Mihael Drven in Barbika Ramuta. Gospica ga ni več izpraševala učenih stvari, pozvedovala je le še, kako more človek že tako zgodaj izgubiti lase. Na tem polju se je pa presrečno cvetličar že lažje gibal; razlagal je svoji ljubeznjivi sosed, kako hude posledice ima pogosto vročinska bolezen. Tako je prišel zanimivi pogovor v tek.

Drugi dan dopoldne je odrinil gospod cvetličar Mihael Drven domov, toda seboj nekaj vzel, česar v Belje ni bil prinesel — zlato srce Barbike Ramutove. Na svatbi sta si prisegla večno zvestobo.

Ko je prijatelj Bregar čestital svojemu plešastemu znanec, pristavil je:

„Prav za prav sem jaz zaroke kriv. Ako bi ne bili najeli stanovanja „pri zlatem volku“, stala bi bila lasulja trdno na glavi, potem bi je tudi zamašek ne bil odnesel, in vse bi bilo prišlo drugače!“

In Mihael Drven je prikimal.